

Til Transportudvalget

10. juni 2021

Opfordring til Omstilling til bæredygtig mobilitet

Ingeniørforeningen i Danmark – IDA – har i de tre fagtekniske selskaber IDA Trafik og Byplan, IDA Rail og IDA Grøn Teknologi inden for det seneste år sammen med medlemmer og fagfolk udviklet anbefalinger til en omstilling til bæredygtig mobilitet i Danmark. Anbefalingerne tager udgangspunkt i, at transporten skal medvirke til klimamålsætningen om 70 % reduktion, samtidig med at mobiliteten opretholdes eller forbedres. En sådan omstilling kan også give mange andre fordele som forbedret luftkvalitet, reduceret trafikstøj og forbedret sundhed.

Vi anbefaler

- At infrastrukturplanlægningen i Danmark løftes til en mobilitetsplanlægning, hvor potentialet for reduktion af klimabelastningen og en opretholdelse eller forbedring af mobiliteten indarbejdes i investeringerne og tilgangen til takster, skatter og afgifter. Gang og cyklisme skal prioriteres *før* kollektiv transport, som skal prioriteres *før* el-bilisme i både planlægnings- og investeringssammenhæng.
- At der foretages en omfordeling af skatter og afgifter og en ændring af takster, så de fremmer bæredygtig mobilitet. Her tænkes på roadpricing med varierende niveauer på land og i by til at regulere mobilitetsadfærd samt takster, der fremmer kollektiv transport på de mellemlange distancer (14 – 72 km), og ordninger, der giver incitamenter til at virksomhederne understøtter medarbejderne i at cykle.
- At jernbanen som den grønne puls gennem landet får et løft, så Danmark kommer i en europæisk elite rent togmæssigt, understøttet af gode busforbindelser i de dele af landet, hvor der ikke er mulighed for tog.
- At cykellandet Danmark fremmes i form af en massiv udbygning af cykelstinet, herunder supercykelstier, der fremmer cyklismen på de korte og mellemlange distancer, bl.a. ved at øge trygheden for cyklister, fremme kombinationsrejser, dvs. fremme den tidsmæssige konkurrencefordel for tog/bus og cykel i forhold til bil, og muliggøre at cykelstierne kan rumme den teknologiske udvikling, særligt indenfor el-cyklismen. Der skal investeres mindst 11 mia. i cykelstinet.
- At planlægningen af ovennævnte sker i en ny Mobilitetsstyrelse, der dannes ved en sammenlægning og overflytning af opgaver omkring overordnet trafikplanlægning, analyser, udbud og trafikkontrakter fra Transportministeriet, Trafikstyrelsen, Banedanmark og Vejdirektoratet, i tæt samarbejde med de regionale mobilitetselskaber.

Vi foreslår derfor, at Folketingets infrastrukturforhandlinger fokuserer på investeringer i cykelstier og kollektiv transport, samt el-bilisme de steder, hvor hverken cyklen eller det kollektive for nærværende er gode løsninger for bæredygtig transport. Først når effekterne, især på CO₂-reduktion og trængsel, af disse tiltag har vist sig, bør man efterfølgende overveje investeringer i veje, broer og tunneler.

Vi bemærker, at el-bilerne i de fremskrivninger, der foreligger, vil stå for 1/3 af bilparken i 2030, men da det forventes, at det samlede antal biler, herunder antallet af fossilbiler også stiger, vil der reelt ikke være tale om nogen reduktion af CO₂-emissionen af betydning, da antallet af fossilbiler i 2030 vil være det samme som i dag. Af klimahensyn er det derfor meget nødvendigt, at der anvendes tiltag, der kan sikre at transporten i 2030 kan nå 70 % målet.

De tre selskabers rapport "Omstilling til bæredygtig mobilitet" er vedhæftet. Rapporten og sammenfatning for 4 af anbefalingerne kan endvidere findes her (<https://ida.dk/om-ida/ida-mener/analyser-og-rapporter/oevrige-analyser/omstilling-til-baeredygtig-mobilitet>).

<https://ida.dk/om-ida/ida-mener/analyser-og-rapporter/oevrige-analyser/omstilling-til-baeredygtig-mobilitet>).

Vi afholdt 11. maj et webinar med præsentation af rapporten og diskussion af dens anbefalinger med faglige kapaciteter inden for mobilitet.

Folketingsmedlem og medlem af Transportudvalget Malte Larsen (S) præsenterede regeringens infrastrukturudspil, og derefter var der en interessant debat, hvor et af temaerne var, at formidling af faglig viden er væsentlig for at fremme en grøn omstilling af mobilitet og sikre en forståelse af, at mobiliteten skal sikres i alle egne af landet, uden social slagside. Det er i den forbindelse værd at huske, at 38% af de danske husstande ikke har adgang til en bil.

Link til webinarret [her](#). Ønsker man at downloade præsentationen, skal man følge nedenstående link og klikke på **Dokumenter** på mit.ida.dk (husk at logge ind ved at oprette en brugerprofil) <https://mit.ida.dk/meetup-files?meetupNumber=340268>

Vi bidrager gerne med uddybning af det faglige grundlag for ovennævnte forslag. Vi vurderer, at hvis denne faglige basis bliver kommunikeret hensigtsmæssigt, på en klar og forståelig måde, som det lykkedes med de betydelige adfærdsændrende tiltag, som Regeringen så klart fik kommunikeret og gennemført i coronakrisen, så kan det også lade sig gøre inden for transportområdet.

Vi stiller os hermed til rådighed med yderligere faglig viden, såfremt Transportudvalget eller Klima-, energi- og forsyningsudvalget finder tid til dette.

Vi opfordrer til, at muligheden for at fremme klimadagsordenen og bæredygtig mobilitet i de igangværende infrastrukturforhandlinger udnyttes mest muligt.

Venlig hilsen

Lene W. Hartmann, medlem af bestyrelsen for IDA Trafik og Byplan (e-mail: lene.w.hartmann@m.ida.dk, tlf. 40979939)

Niels Wellendorf, medlem af bestyrelsen for IDA Rail (e-mail: niels.wellendorf@m.ida.dk, tlf. 50126567)

Michael Søgaard Jørgensen, formand for IDA Grøn Teknologi